

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економіко-математичного моделювання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСАХ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: **Фінанси, банківська справа та страхування**
Спеціальність: **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
Галузь знань: **07 «Управління і адміністрування»**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Факультет: **економічний**
Мова навчання: **українська**

Чернівці 2025 рік

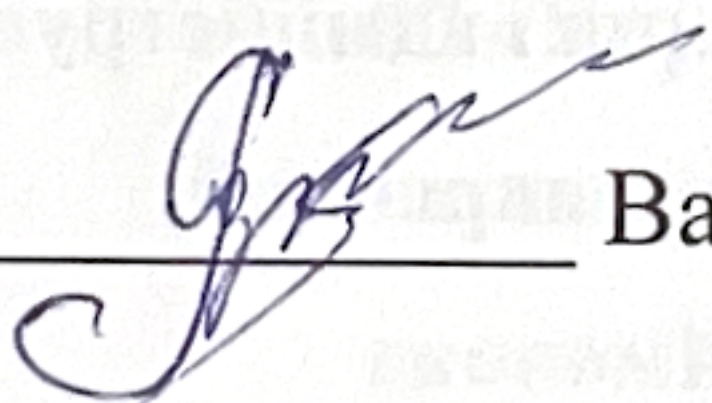
Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 173 від 07.06.2022 р.

Розробник: **Скращук Лариса Вікторівна**, доцент кафедри економіко-математичного моделювання, кандидат економічних наук, доцент
Викладач: **Скращук Лариса Вікторівна**, доцент кафедри економіко-математичного моделювання, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП **Наталія БАК**

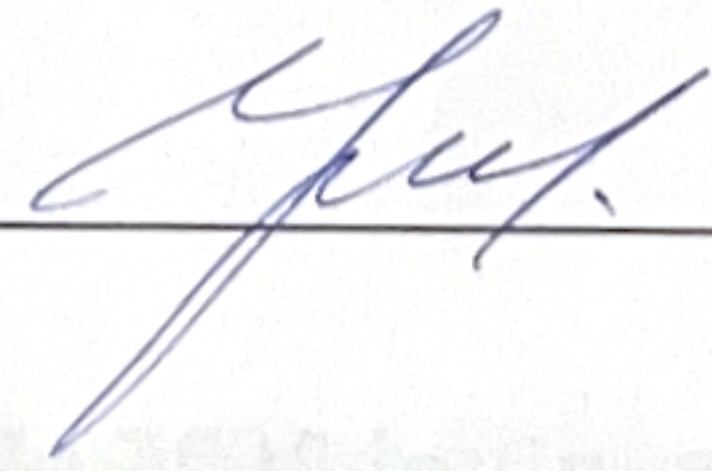
Затверджено на засіданні кафедри економіко-математичного моделювання

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Василь ГРИГОРКІВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів комплексного розуміння сутності, принципів функціонування та структури інформаційних систем, змісту та значення їх структурних елементів; розуміння напрямків застосування й функціонального призначення інформаційних систем: страхових компаній, комерційних банків, пенсійних фондів та інших фінансових інститутів країни; ролі, принципів та засад функціонування системи електронних міжбанківських платежів, міжнародної телекомунікаційної системи S.W.I.F.T.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Інформаційні системи і технології у фінансах» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти в сьомому семестрі четвертого року навчання паралельно із такими дисциплінами як «Фінансування малого бізнесу та стартапів», «Фінансовий аналіз», Інвестування». Вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» є основою для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінанси», а також підґрунтям для підготовки кваліфікаційної роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та галузі знань 07 Управління і адміністрування вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» сприяє формуванню наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК13. Здатність забезпечити доступ усіх економічних суб'єктів до якісних фінансових послуг з використанням сучасних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР25. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна ф.н.	IV	VII	3	90	2	15	-	-	30	45	-	Екзамен
Заочна ф.н.	IV	VII	3	90	2	4	-	-	6	80	-	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	лаб	п	інд	с.р.		л	лаб	п	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основи використання інформаційних технологій у фінансах													
Тема 1. Інформаційні системи і їх роль у фінансовій сфері. Бази даних	16	2	8			6	16	1	1				14	
Тема 2. Організаційно-методичні основи проектування, розробки та впровадження інформаційних систем і технологій у фінансах	7	2				5	7						7	
Тема 3. Електронний документообіг	10	2	4			4	10	1	1				8	
Тема 4. Інформаційна безпека	7	1	1			5	7						7	
Разом за ЗМ1	40	7	13			20	40	2	2				36	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Особливості функціонування інформаційних систем в установах різних типів													
Тема 5. Управління фінансами та бухгалтерський облік в ІС. Організаційна стратегія управління ERP	20	2	11			7	20	1	2				17	
Тема 6. Інформаційні системи банків. Платіжні системи	10	2	4			4	10	1	1				8	
Тема 7. Інформаційні системи у сфері оподаткування	10	2	2			6	10		1				9	
Тема 8. Електронні сервіси	5	1				4	5						5	

державних установ												
Тема 9. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері	5	1				4	5					5
Разом за ЗМ 2	50	8	17			25	50	2	4			44
Усього годин	90	15	30			45	90	4	6			80

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема 1. Інформаційні системи і їх роль у фінансовій сфері. Бази даних</p> <p>1. Поняття інформаційної системи. Роль інформаційних систем і технологій у фінансовій сфері 2. Компоненти інформаційної системи. 3. Типи інформаційних систем у фінансах (ERP, CRM, BI тощо). 4. Поняття баз даних. 5. Системи управління базами даних (СУБД).</p>
2	<p>Тема 2. Організаційно-методичні основи проектування, розробки та впровадження інформаційних систем і технологій у фінансах</p> <p>1. Поняття життєвого циклу ІС. 2. Етапи проектування ІС. 3. Моделі розробки програмного забезпечення.</p>
3	<p>Тема 3. Електронний документообіг</p> <p>1. Поняття електронного документообігу. 2. Переваги електронного документообігу. 3. Процес впровадження електронного документообігу. 4. Законодавство України з питань електронного документообігу. 5. Електронні довірчі послуги. 6. Електронний підпис. 7. Криптографія. 8. Програмне забезпечення та електронні сервіси для організації електронного документообігу. 9. Е-паспорт.</p>
4	<p>Тема 4. Інформаційна безпека</p> <p>1. Загрози для функціонування інформаційних систем. 2. Способи захисту інформації. 3. Захист від шкідливого програмного забезпечення. 4. Резервне копіювання</p>
5	<p>Тема 5. Управління фінансами та бухгалтерський облік в ІС. Організаційна стратегія управління ERP</p> <p>1. Особливості автоматизації всіх ключових фінансових і бухгалтерських процесів в</p>

	<p>інформаційних системах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Переваги від впровадження інтегрованої фінансово-бухгалтерської системи. 3. ERP-інтегрована система управління підприємством. 4. Особливості ERP-систем. 5. Процесно-орієнтовний підхід впровадження ERP-систем. 6. Управління фінансами та бухгалтерський облік в ERP
6	<p>Тема 6. Інформаційні системи банків. Платіжні системи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток автоматизованих банківських систем. 2. Структура та характеристика складових частин АБС. 3. Інтернет-банкінг та мобільні додатки. 4. Системи фінансових розрахунків. 5. Системи електронних платежів. 6. Системи управління ризиками у банках. 7. Міжнародна міжбанківська система передачі інформації та здійснення платежів SWIFT.
7	<p>Тема 7. Інформаційні системи у сфері оподаткування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика податкової системи України. 2. Завдання та структура Міністерства доходів і зборів України. 3. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.
8	<p>Тема 8. Електронні сервіси державних установ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України. 2. Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України 3. Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції України. 4. Веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України. 5. Сервіс "Транспортні засоби: розрахунок вартості". 6. Електронні сервіси Державної міграційної служби України. 7. "Дія". 8. "ProZorro". 9. Електронні сервіси комунальних підприємств <p>Тема 9. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика страхової сфери України 2. Системи автоматизації страхової діяльності 3. Облікова система страхової компанії "ProfITsoft": інтерфейс програми, реєстрація договору страхування

Тематика лабораторних занять з переліком питань

п/п	Назва теми (завдання)
1	<p>Лабораторна робота 1. Ознайомлення з функціоналом інформаційної системи BookKeeper. Формування початкової бази для фінансового аналізу та звітності.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зареєструватись у системі BookKeeper.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ознайомитись з основним функціоналом системи BookKeeper. 3. Створити власну фірму заповнивши її властивості. 4. Сформуванати два розрахункових рахунки компанії у національній та іноземній валюті.
2	<p>Лабораторна робота 1. Ознайомлення з функціоналом інформаційної системи BookKeeper. Формування початкової бази для фінансового аналізу та звітності.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ввести інформацію про контрагентів організації: покупців, постачальників, нерезидента України, державні органи. 2. Додати фізичних осіб у розділі «Персонал» з основними ідентифікаційними даними.
3	<p>Лабораторна робота 2. Налаштування фінансового обліку в інформаційній системі BookKeeper</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати, які елементи можна створити в пункті меню <i>Довідники</i> кожного розділу BookKeeper. 2. Заповнити довідники підприємства: одиниці виміру, групи об'єктів, склади, валюти, країни. 3. Сформуванати статутний капітал організації.
4	<p>Лабораторна робота 2. Налаштування фінансового обліку в інформаційній системі BookKeeper</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відобразити поповнення статутного капіталу організації її засновниками на розрахунковий рахунок та у касу підприємства. 2. Проаналізувати надходження на рахунки організації. 3. Сформуванати та провести накази про прийняття на роботу працівників підприємства.
5	<p>Лабораторна робота 3. Управління фінансовими потоками: створення та ведення об'єктів обліку</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити об'єкти обліку підприємства (сировину, основні засоби, МШП, нематеріальні активи, послуги, запасні частини). 2. Сформуванати та провести операцію по внесенню майна до статутного капіталу від одного із засновників підприємства. 3. Побудувати звіт «Відомість по групах необоротних активів» та провести його аналіз. 4. Проаналізувати взаєморозрахунки за неоплаченим капіталом.
6	<p>Лабораторна робота 4. Облік та аналіз дебіторської/кредиторської заборгованості: управління розрахунками з партнерами</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити договори з контрагентами підприємства.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Сформувані операції по придбанню товарів на підприємство. 3. Провести оплату кредиторської заборгованості постачальникам за відвантажену продукцію. 4. Проаналізувати дебіторську/кредиторську заборгованості по підприємству. 5. Провести розрахунки по податковому кредиту. Проаналізувати інформацію звіту «Відомості розрахунку з контрагентами». 6. Побудувати та проаналізувати звіти за рахунками 201, 22, 46, 372, 631, 301, 311, 152, 91, 92.
7	<p>Лабораторна робота 4. Облік та аналіз дебіторської/кредиторської заборгованості: управління розрахунками з партнерами</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувані операції по придбанню послуг на підприємство. 2. Провести оплату кредиторської заборгованості постачальникам за отримані послуги. 3. Проаналізувати дебіторську/кредиторську заборгованості по підприємству. 4. Провести розрахунки по податковому кредиту. Проаналізувати інформацію звіту «Відомості розрахунку з контрагентами». 6. Побудувати та проаналізувати звіти за рахунками 201, 22, 46, 372, 631, 301, 311, 152, 91, 92.
8	<p>Лабораторна робота 5. Калькуляція собівартості: облік виробничих витрат та формування фінансового результату</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити специфікації на готову продукцію. 2. Провести акти виготовлення готової продукції. 3. Проаналізувати залишки оприбуткованої на склад готової продукції. 4. Списати товарно-матеріальні цінності. 5. Побудувати звіти для аналізу залишків на складах підприємства.
9	<p>Лабораторна робота 6. Управління капітальними інвестиціями: облік та амортизація основних засобів та нематеріальних активів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оприбуткувати нові основні засоби та нематеріальні активи, що є частиною інвестиційної стратегії підприємства. Задokumentувати ці операції в системі. 2. Відобразити процес введення необоротних активів в експлуатацію.
10	<p>Лабораторна робота 6. Управління капітальними інвестиціями: облік та амортизація основних засобів та нематеріальних активів</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обчислити амортизацію за звітний період для всіх капіталізованих активів. 2. Змодельовати ситуацію, коли один із основних засобів більше не використовується для виробництва, а готується до продажу. 3. Провести переведення цього об'єкта до складу активів, утримуваних для продажу, і проаналізувати, як це впливає на фінансову звітність.

11	<p>Лабораторна робота 7. Аналіз ефективності продажів: облік реалізації та розрахунок фінансових показників (маржинальність, прибуток)</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити прайс-листи цін на готову продукцію. 2. Сформувані та провести операції з продажу готової продукції покупцям підприємства. 3. Сформувані податкові зобов'язання по відвантаженій продукції. 4. Провести оплату дебіторської заборгованості покупцями за готову продукцію.
12	<p>Лабораторна робота 7. Аналіз ефективності продажів: облік реалізації та розрахунок фінансових показників (маржинальність, прибуток)</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити продаж продукції через комісіонера. 2. Виставити інвойс нерезиденту України. 3. Провести експорт товарів та отримати оплату. 4. Побудувати та проаналізувати всі можливі звіти розділу «Продажі».
13	<p>Лабораторна робота 8. Планування та контроль фонду оплати праці: нарахування заробітної плати та податкові відрахування</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організувати процес нарахування заробітної плати, включаючи створення необхідних документів та відомостей. 2. Обчислити суму авансу для всіх працівників за поточний місяць. 3. Врахувати всі необхідні деталі з листка непрацездатності (період, стаж тощо) та розрахувати суму лікарняних виплат для працівника. 4. Розрахувати суму відпускних для працівника, який йде у відпустку терміном до п'яти календарних днів. 5. Підсумувати всі нарахування та утримання (податки, збори) для кожного працівника за другу половину місяця. 6. Підготувати документ для виплати остаточної суми заробітної плати. 7. Побудувати та проаналізувати всі можливі звіти розділу «Персонал». У «Плані рахунків» побудуйте звіти за рахунками 661, 663, 378, 651, 6413, 642.
14	<p>Лабораторна робота 9. Закриття звітнього періоду. Формування фінансової звітності</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити операцію «Інвентаризація» на складах підприємства, виявивши лишки та нестачі. 2. Проаналізувати операції списання та оприбуткування, що були автоматично створені на підставі інвентаризаційної відомості. 3. Продати з валютного рахунку 2 000 Євро. Виручку від продажу зарахувати на гривневий рахунок. Провести операції: <ul style="list-style-type: none"> - курсова різниця при продажу валюти; - операційна курсова різниця (дохід) на дату балансу. 4. Сформувані оборотно-сальдову відомість по рахунках у банках у валюті. 5. Скласти акт зарахування зустрічних однорідних вимог з підприємства.
15	<p>Лабораторна робота 9. Закриття звітнього періоду. Формування фінансової звітності</p>

	<p><i>Завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У підрозділі «Звіти» розділу «Бухгалтерія» сформувати звіт «Загальна оборотно-сальдова відомість». Проаналізувати дані звіту. Дебетове сальдо рахунків 9 класу списати на 791 рахунок, використовуючи «Бухгалтерську довідку (вручну)». 2. Розрахувати податки за останній квартал. Проаналізувати суми доходів і витрат. 3. Сформувати «Відомість за розрахунками з постачальниками». Платіжними дорученнями погасити кредиторську заборгованість. 4. Побудувати наступні звіти: <ul style="list-style-type: none"> ● Податкова декларація з податку на прибуток підприємства (за поточний квартал); ● Податкова декларація з ПДВ з необхідними додатками (за останні три місяці); ● Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску; ● Баланс (за поточний квартал). 5. Перерахувати необхідні податки.
--	---

Завдання для самостійної роботи студентів

п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	
			денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема 1	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інформаційної системи. Роль інформаційних систем і технологій у фінансовій сфері. 2. Компоненти інформаційної системи. 3. Типи інформаційних систем у фінансах (ERP, CRM, BI тощо). 4. Поняття баз даних. 5. Системи управління базами даних (СУБД). <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 1</i></p> <p>Завдання: здійснити аналіз ринку інформаційних систем і технологій у фінансах в Україні та країнах ЄС. Провести порівняльний аналіз</p>	6	14
2	Тема 2	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття життєвого циклу ІС. 2. Етапи проектування ІС. 3. Моделі розробки програмного забезпечення. <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 2</i></p> <p>Завдання: виконайте аналіз і розробіть план проекту для уявної мобільної програми, яка допомагатиме користувачам планувати та відстежувати свої доходи та витрати</p>	5	7
3	Тема 3	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття електронного документообігу. 2. Переваги електронного документообігу. 3. Процес впровадження електронного документообігу. 4. Законодавство України з питань електронного документообігу. 5. Електронні довірчі послуги. 	4	8

		<p>6. Електронний підпис. 7. Криптографія. 8. Програмне забезпечення та електронні сервіси для організації електронного документообігу. 9. Е-паспорт.</p> <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 3</i></p> <p>Завдання: розробити проєкт впровадження електронного документообігу підприємства/організації</p>		
4	Тема 4	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загрози для функціонування інформаційних систем. 2. Способи захисту інформації. 3. Захист від шкідливого програмного забезпечення. 4. Резервне копіювання <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 4</i></p> <p>Завдання: Запропонуйте систему комплексного захисту інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ опишіть можливі загрози для компанії, враховуючи її сферу діяльності (наприклад, фінанси, e-commerce, медичні послуги); ✓ запропонуйте конкретні технічні та організаційні заходи для захисту інформації; ✓ опишіть стратегію боротьби зі шкідливим програмним забезпеченням; ✓ створіть чіткий план резервного копіювання критично важливих даних. 	7	7
5	Тема 5	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ERP-інтегрована система управління підприємством. 2. Особливості ERP-систем. 3. Процесно-орієнтовний підхід впровадження ERP-систем. 4. Управління фінансами та бухгалтерський облік в ERP <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 5</i></p> <p>Завдання: реєстрації на веб-порталі однієї з ERP-систем</p>	7	17
6	Тема 6	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток автоматизованих банківських систем. 2. Структура та характеристика складових частин АБС. 3. Інтернет-банкінг та мобільні додатки. 4. Системи фінансових розрахунків. 5. Системи електронних платежів. 6. Системи управління ризиками у банках. 7. Міжнародна міжбанківська система передачі інформації та здійснення платежів SWIFT. <p><i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 6</i></p> <p>Завдання: аналіз однієї із систем банку України</p>	4	8
7	Тема 7	<p><i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика податкової системи України. 2. Завдання та структура Міністерства доходів і зборів 	6	9

		України. 3. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді. <i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 7</i> Завдання: робота у власному кабінеті		
8	Тема 8	<i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України. 2. Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України 3. Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції України. 4. Веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України. 5. Сервіс "Транспортні засоби: розрахунок вартості". 6. Електронні сервіси Державної міграційної служби України. 7. "Дія". 8. "ProZorro". 9. Електронні сервіси комунальних підприємств <i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 8</i> Завдання: робота у власному кабінеті	4	5
9	Тема 9	<i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Характеристика страхової сфери України 2. Системи автоматизації страхової діяльності 3. Облікова система страхової компанії "Profitsoft": інтерфейс програми, реєстрація договору страхування <i>Робота над завданням до теми та виконання завдань лабораторної роботи 9</i> Завдання: аналіз однієї із страхових систем	4	5
Всього годин			45	80
*Самостійна робота студентів з дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, виконання практичних кейсів, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення				

Методи навчання

Методи формування професійної компетентності: лекція, пояснення, дискусія, консультація, ілюстрація, демонстрація, візуалізація, аналіз прикладів, обговорення результатів.

Методи формування практичних умінь та навичок: виконання лабораторних завдань, розв'язування завдань, робота з економічними даними, підготовка та захист результатів виконаних завдань.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- експрес-опитування, індивідуальне опитування;

- виконання та захист лабораторних робіт;
- тестування за окремими темами;
- підготовка та презентація результатів виконання завдань.

Форми підсумкового контролю:

- екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні лабораторних завдань: повнота виконаних завдань, аргументованість і логіка використання відповідного інструментарію, використання літературних джерел, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки.

Виставлення балів за лабораторну роботу здійснюється у відповідності до наступної градації оцінювання:

- студент отримує максимальну кількість балів (100%), якщо він виконав всі завдання лабораторної роботи, демонструє відмінну компетентність у застосуванні інформаційної системи, вільно та глибоко інтерпретує фінансово-економічні результати, чітко відповідає на всі додаткові питання;

- студент отримує 75% від максимальної кількості балів, якщо лабораторна робота виконана повністю, студент демонструє в основному правильне використання інформаційної системи, проте в деяких аспектах потрібне незначне уточнення (або корекція), відповіді на додаткові питання вірні, але можуть бути недостатньо глибокими або потребують незначних підказок щодо нюансів використання інформаційної системи чи фінансової логіки;

- студент отримує 50% від максимальної кількості балів, якщо він виконав більшу частину завдань, проте робота містить істотні недоліки, зокрема, помилки у виконанні, розуміння роботи інформаційної системи загальне, інтерпретація фінансових результатів часткова або містить помилки, а відповіді на питання потребують суттєвих навідних питань або підказок;

- студент отримує 25% від максимальної кількості балів, якщо студент частково виконав завдання лабораторної роботи, у роботі наявні суттєві помилки у виконанні, відсутнє розуміння ключових аспектів використання інформаційної системи для виконання завдань, студент не може відповісти на більшість питань, навіть із підказками;

- студент не отримує балів за лабораторну роботу (0% від максимальної кількості балів) або у випадку відсутності роботи, або студент демонструє повну некомпетентність у використанні інформаційної системи та поясненні її фінансового застосування.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожен тему (опитування, тестування, виконання лабораторних робіт), виконання завдань для

самостійної роботи – 60 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 24; 2 модуль – 36 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	4	6	8	8	7	8	7	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання з дисципліни і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на екзамені входить: 2 теоретичних питання (по 15 балів відповідно) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за виконане в повному обсязі завдання, всі розрахунки та висновки є правильними; 8 балів – за правильно застосований підхід до вирішення завдання, але допущено незначні помилки при виконанні; 5 балів – за правильно визначені основні підходи до вирішення завдання, проте завдання не завершено або відсутній кінцевий результат; 3 бали – за правильно вирішену незначну частину завдання; 0 балів – не вирішено жодної частини завдання.

У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрийте поняття «інформаційна система». Висвітліть роль інформаційних систем і технологій у фінансовій сфері.
2. Охарактеризуйте основні компоненти інформаційної системи.
3. Проаналізуйте типи інформаційних систем у фінансах (ERP, CRM, BI тощо).
4. Розкрийте поняття баз даних. Поясніть їхню роль та значення в сучасних інформаційних системах.
5. Розкрийте поняття систем управління базами даних (СУБД). Охарактеризуйте їхні основні функції та види.
6. Висвітліть поняття життєвого циклу інформаційної системи (IC). Опишіть його ключові етапи.
7. Охарактеризуйте етапи проектування IC. Розкрийте їхню послідовність та зміст.
8. Розкрийте поняття моделей розробки програмного забезпечення. Опишіть найпоширеніші з них.
9. Розкрийте поняття електронного документообігу. Поясніть його сутність та важливість для сучасного бізнесу.
10. Опишіть переваги електронного документообігу порівняно з традиційним.
11. Охарактеризуйте процес впровадження електронного документообігу на підприємстві.
12. Висвітліть основні аспекти законодавства України з питань електронного документообігу.
13. Розкрийте поняття електронних довірчих послуг. Наведіть приклади їх застосування.
14. Висвітліть поняття електронного підпису. Поясніть його види та юридичну силу.
15. Розкрийте поняття криптографії. Поясніть її роль у забезпеченні інформаційної безпеки.
16. Охарактеризуйте програмне забезпечення та електронні сервіси для організації електронного документообігу.
17. Висвітліть сутність Е-паспорта в Україні. Поясніть його переваги.
18. Охарактеризуйте основні загрози для функціонування інформаційних систем.
19. Розкрийте способи захисту інформації. Опишіть технічні та організаційні методи.
20. Розкрийте поняття захисту від шкідливого програмного забезпечення. Опишіть основні методи та інструменти.
21. Поясніть важливість резервного копіювання. Охарактеризуйте основні види та методи.
22. Розкрийте поняття ERP-інтегрованої системи управління підприємством.
23. Висвітліть особливості ERP-систем. Поясніть їхні переваги та недоліки.
24. Охарактеризуйте процесно-орієнтовний підхід до впровадження ERP-систем.
25. Розкрийте можливості управління фінансами та бухгалтерського обліку в ERP-системах.
26. Охарактеризуйте розвиток автоматизованих банківських систем (АБС).
27. Розкрийте структуру та характеристику складових частин АБС.
28. Висвітліть поняття інтернет-банкінгу та мобільних додатків. Опишіть їхню роль у сучасній банківській сфері.
29. Охарактеризуйте системи фінансових розрахунків.
30. Розкрийте поняття систем електронних платежів. Поясніть їхнє функціонування.
31. Висвітліть роль систем управління ризиками у банках.
32. Розкрийте сутність міжнародної міжбанківської системи SWIFT. Поясніть її роль у глобальних фінансових розрахунках.
33. Охарактеризуйте податкову систему України.
34. Розкрийте завдання та структуру Міністерства доходів і зборів України.

35. Охарактеризуйте програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.
36. Висвітліть роль та функції інформаційно-аналітичних систем Міністерства фінансів України.
37. Розкрийте можливості автоматизованої інформаційної системи Державної казначейської служби України.
38. Охарактеризуйте Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції України.
39. Висвітліть функції Веб-порталу електронних послуг Пенсійного фонду України.
40. Опишіть сервіс "Транспортні засоби: розрахунок вартості". Поясніть його призначення.
41. Розкрийте електронні сервіси Державної міграційної служби України.
42. Висвітліть сутність та функції системи "Дія". Поясніть її значення для громадян.
43. Розкрийте поняття електронної системи державних закупівель "ProZorro". Поясніть її переваги.
44. Охарактеризуйте страхову сферу України.
45. Висвітліть роль систем автоматизації страхової діяльності.
46. Опишіть облікову систему страхової компанії "ProflTsoft". Охарактеризуйте її інтерфейс та процес реєстрації договору страхування.

Зарахування результатів неформальної освіти

У ЗВО діє Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно з ним здобувачам можуть бути зараховані результати неформальної освіти з проблем, які відповідають тематиці дисципліни.

Рекомендована література

Основна:

1. Корпоративні інформаційні системи / Григорків В.С., Р.Р. Білоскурський, Верстяк А.В., Вінничук І.С., О.Ю. Вінничук. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 152 с.
2. Скращук Л.В., Брехова К.В. Інформаційні системи та технології в обліку й аудиті : навч. посіб. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т, 2022. 64 с.
3. Корпоративна інформаційна система MICROSOFT DYNAMICS NAV: метод. вказівки / уклад. А.В. Верстяк, Л.Л. Маханець, І.С.Вінничук, Р.Р. Білоскурський. – Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т, 2021. – 42 с.
4. Корпоративна інформаційна система ГАЛАКТИКА ERP 8.1: метод. вказівки / уклад. А.В. Верстяк, Л.Л. Маханець, І.С.Вінничук, Р.Р. Білоскурський. – Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т, 2021. – 40 с.
5. Управління проектами на базі MS Project: методичні вказівки до лабораторних робіт / Укл. Л.Л. Маханець, Р.Р. Білоскурський, А.В. Верстяк– Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т, 2020. – 68 с.
6. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навчальний посібник / Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. – 288 с.

Додаткова:

1. Економічна інформатика : лабораторний практикум / В.С. Григорків, Р.Р. Білоскурський, О.Ю. Вінничук, А.В. Верстяк, М.В. Григорків, І.С. Вінничук. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 228 с.

2. Григорків В.С., Маханець Л.Л., Білоскурський Р.Р., Якутова О.Ю., Верстяк А.В., Вінниук І.С. Економічна інформатика та комп'ютерна техніка: навчальний підручник.– Чернівці: Золоті литаври, 2009.– 419 с.
5. Григорків В.С., Маханець Л.Л., Білоскурський Р.Р., Якутова О.Ю., Верстяк А.В. Економічна інформатика: Навчальний посібник.- Чернівці: Книги-XXI, 2007.- 460 с.
6. Дибкова Л.М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навчальний посібник. Видання 2–ге, перероблене, доповнене.– К.: Академвидав, 2016. – 416 с.
7. Єжова Л.Ф. Алгоритмізація і програмування процедур обробки інформації: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2000. – 152 с.
8. Основи алгоритмізації і програмування: середовище VBA: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.Б. Чаповської. – Чернівці: Книги – XXI, 2016. – 430 с.
9. Ситник В.Ф., Писаревська Т.А., Єрьоміна Н.В., Краєва О.С. Основи інформаційних систем: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1997. – 252 с.
10. Беспалов В.М. Інформатика для економістів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. – К.: ЦУЛ, 2013. – 788 с.
11. Беседовський О. М. Інформаційні системи та технології в оподаткуванні : лабораторний практикум для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" / О. М. Беседовський, А. А. Гаврилова, Г. П. Коц. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 268 с. (Укр. мов.)
12. Дубчак Л. В. Інформаційні системи і технології в банківській діяльності: навч. посіб. / Л.В. Дубчак, Л.А. Клюско, В.Ю. Свириденко. – Ірпінь: Видавництво Національного університету державної податкової служби України, 2016. – 248 с.
13. Курков М. С. Інформаційні системи у фінансах : навч. посіб. / М. С. Курков, О. П. Степаненко – К.: КНЕУ, 2010. – 374 с.
14. Одинець В. А. Інформаційні системи та технології у фінансових установах: [навч. посіб.] / Одинець В. А., Свириденко В.Ю., Дубчак Л. В. ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2016. – 410 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 55).
15. Menon, Sreekumar (January 13, 2020). "Critical Success Factors for ERP Projects: Recommendations from a Canadian Exploratory Study". International Journal of Business and Management. 15: 80–91
16. Menon, S.A.; Muchnick, M.; Butler, C.; Pizur, T. (June 2019). "Critical Challenges in Enterprise Resource Planning (ERP) Implementation". International Journal of Business and Management. 14 (7): 54–69. doi:10.5539/ijbm.v14n7p54 – via Canadian Center of Science and Education.
17. Menon, Sreekumar (July 2019). "Benefits and Process Improvements for ERP Implementation: Results from an Exploratory Case Study". International Business Research. 12 (8): 124–132. doi:10.5539/ibr.v12n8p124 – via Canadian Center of Science and Education.

Інформаційні ресурси.

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна податкова служба України URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство економіки України URL: <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України URL: www.nssmc.gov.ua
7. Національний банк України URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Фонд державного майна України URL: <http://www.spfu.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO) URL: <http://www.wto.org/>
2. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) URL: <https://www.oecd.org/>
3. Європейський банк реконструкції і розвитку URL: <https://eba.com.ua/>
4. Європейський інвестиційний банк URL: <https://www.eib.org/>
5. Міжнародний валютний фонд URL: <https://eba.com.ua/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет URL: www.lawukraine.com
2. Інформаційний сервер про Україну URL: www.uazone.net
3. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова URL: <https://razumkov.org.ua/>

Офіційні сайти інформаційних систем:

1. Сервіс «BOOKKEEPER онлайн бухгалтерія України» URL: <https://bookkeeper.kiev.ua/>
2. Сервіс Odoo URL: <https://www.odoo.com/documentation/16.0/>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» URL: https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» URL: https://www.chnu.edu.ua/media/f5eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf
- ✓ Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravya-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>
- ✓ Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>